

PFU-SAK NR. 157/12

KLAGER: Maria Refsland
ADRESSE: Lillebakken 17, 4400 Flekkefjord
TELEFON:
PUBLIKASJON: NRK (nett)
PUBLISERINGSDATO: 07.05.2012
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Premissene
REGISTRERT: 31.05.2012
BEHANDLET I SEKR.: 01.06.2012
BEHANDLES I PFU: 25.09.2012
FERDIGBEHANDLET: 25.09.2012
BEHANDLINGSTID: 115 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

NRK publiserte **mandag 7. mai 2012** en nettartikkel med tittelen «- Vi føler oss uthengt» og ingressen:

«Eiere av importerte hunder raser mot Mattilsynet og NRK etter oppslagene om hundesmitte fra utlandet.»

Artikkelen var en oppfølging av tidligere publiserte artikler som omhandlet import av gatehunder fra Øst-Europa. Reaksjonene hadde NRK hentet fra sosiale medier som Facebook:

«I går tok NRK.no kontakt med frustrerte adoptiveiere på en lukket gruppe på Facebook. [...] Gruppas medlemmer, nær 500 i tallet, er svært frittalende og engasjerte i hundenes helse og rettigheter.»

Noen av reaksjonene hadde også kommet til NRK på e-post:

«Mens mange var engasjerte på Facebook og i kommentarfeltene, har også andre sendt mailer med sine historier. [...] Maria Refsland er sterkt kritisk til Mattilsynet, som hun mener ikke har fulgt med i timen, og at de legger skylda på hundeeierne. – Mattilsynet sitter jo der som konger nå og kritiserer de som faktisk har holdt reglene som DE har laget. Du kan høre med veeeldig mange som har spurt

Mattilsynet om råd ang. hva de skal vaksinere for osv, og som har fått svar om å bare ta de vaksinene som er påkrevd. Mattilsynet er de som har dummet seg ut her», skriver hun.»

KLAGEN:

Klager er Maria Refsdal som ble sitert i nettartikkelen.

Hun skriver: «Journalisten var inne i en lukket gruppe [Facebook; sekr.anm.] og spurte om litt synspunkter på saken han laget, etter hvert ble det så mange kommentarer at han ba dem som hadde noe å si sende en mail. Det gjorde jeg, kun for å si litt om hva jeg synes artikkelen burde handle om, og påpeke litt feil ved ting han hadde skrevet før og lignende.»

Hun fikk ikke noe svar på e-posten, skriver hun, og tenkte heller ikke noe mer på det før hun tilfeldig oppdaget at hun var blitt sitert: «Synes han oppførte seg på en ekkel måte som lett kunne vært unngått ved å bare spørre om han kunne sitere meg [...]»

Klageren legger med vedlegg fra Facebook, samt e-posten hun sendte.

TILSVARSRUNDEN:

NRK har forsøkt å kontakte klager med tanke på minnelig ordning, noe klager har avslått.

NRK viser innledningsvis til den opprinnelige artikkelserien og de mange reaksjonene den avfødte. Slik NRK ser det, var reaksjonene relevante og interessante, og redaksjonen mente et referat av reaksjonene ville bidra til å balansere sakene.

Det opplyses at NRKs journalist innledet en dialog med noen av de mest engasjerte hundeimportørene på Facebook-siden «Adoptivhunder fra Romania». NRK skriver: «Som det fremgår av skjermdumpen i klagen deltok Vold [journalisten; sekr. anm.] i debatten i egenskap av journalist, og mange av medlemmene på siden ga uttrykk for at de syntes det var fint at han var tilgjengelig, og lyttet til deres innvending.»

Videre skriver NRK at journalisten etter hvert oppfordret medlemmene i gruppen til å sende ham en e-post. Det påpekes at det var NRKs e-postadresse som ble brukt. Klageren var en av dem som sendte ham en e-post.

Slik NRK ser det, var innholdet i e-posten en faglig kommentar, representativ for flere. NRK anså ikke meldingen for å være av privat karakter. Det vises også til at klager publiserte samme melding på Facebook, og NRK mener derfor at det må sies å være en offentlig meningsyttring. NRK skriver: «[V]i [...] kan ikke se at siteringen av klagerens utsagn kan ha hatt noen skadevirkninger for henne [...] Tvert om må en kunne gå ut fra at personer som poster meningsyttringer i sosiale medier og sender dem til journalister ønsker at de skal bli lest og viderebrakt.» Ifølge NRK er det vanlig praksis i norsk presse å sitere fra Facebook og andre sosiale medier uten forhåndstillatelse. Det vises også til en tidligere PFU-sak (066/11, vedlagt).

For øvrig viser NRK til at det var mer kontakt mellom NRK og klager enn det klager oppgir. Det vises til en e-post noen timer etter publisering, der klager ber journalisten rette opp et par formuleringer (se vedlegg).

Klageren skriver at NRKs journalist ble oppdaget ved en tilfeldighet inne på Facebook-gruppen: «Etter den oppdagelsen ble han tagget i et innlegg på siden og folk spurte hva han ville her og hvorfor han ikke hadde gitt seg til kjenne.» Ifølge klager ønsket de som deltok med kommentarer til saken, en positiv vinkling, noe det ikke ble: «Så i ettertid ble han kastet ut av gruppen fordi medlemmene ikke ville risikere å havne på NRK sine nettsider.»

Hva gjelder siteringen, skriver klager: «Hvis det er en "offentlig meningsytring" så vet ikke jeg. En e-post fra en person til en annen er jo mellom de to personene, i tillegg til at jeg skrev ting på gruppen, som er lukket, og ikke offentlig. Har ingen problemer med det jeg skrev, og det er ikke det jeg klager på, står for det jeg sa og denne saken har ingenting med hva jeg sa å gjøre. Det er fremgangsmåten til denne journalisten jeg reagerer på. At han går inn i en lukket gruppe uten å gi seg til kjenne, og at han siterer folk i en stor sak på en av Norges største nettaviser uten å en gang spørre. Hadde han sendt meg en mail og sagt: "Kan jeg sitere deg på dette i saken min?" Da hadde svaret vært ja.»

Klager mener det er åpenbart at hun ikke forsto at hun ville bli sitert, fordi hun ville ha formulert seg annerledes.

NRK avviser at NRKs journalist drev «undercover-virksomhet» på Facebook-gruppen. Det opplyses at journalisten ble medlem av gruppen under fullt navn og at han gjennom hele dialogen opptrådte som journalist i NRK. Hensikten var, ifølge NRK, å få tak i engasjerte hundeforkjempere. NRK skriver: «Klageren var til enhver tid fullt klar over hvem hun forholdt seg til, og at Henrik Brattli Vold var journalist i NRK. Hun sendte på hans oppfordring sine innspill til Brattli Volds e-postadresse i NRK. I tillegg publiserte hun altså disse innspillene på selve Facebook-gruppen. Klageren har heller ikke på noe tidspunkt bedt om at hennes kommentar skal fjernes.»

NRK opplyser at Facebook-gruppen er lukket i den forstand at personer som ønsker å komme inn må be om tillatelse fra en administrator, noe journalisten gjorde. Det er heller ikke noe krav til hvem som kan bli medlem, og NRK viser til at flere journalister fra flere medier enn NRK var medlemmer i gruppen. Det opplyses at gruppen har 434 medlemmer.